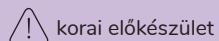

A mi otthonunkban

3-4. nap

FIGYELMEZTETÉSEK

korai előkészület

IDŐ

90 perc
beleértve
a szünetet

A Tanulás Művészete

T É M A

2

BEMELEGÍTÉS: Pantomim bemelegítés érzéki benyomásokkal és érzékszervi kártyákkal

Ennek meg kell történnie:	A diákok eljátszák mindennapi tevékenységeiket, ezúttal az érzéki benyomásokat helyezve a középpontba. Reflexió érzékszervi kártyával.
Szükséges:	Érzékszervi kártyák (pl.: szaglás, tapintás, ízlelés) – diákonként egy készlet
Előkészíteni:	Gondolj ki olyan kérdéseket, amelyek természetesen illeszkednek a folyamatba, és segítenek kitapintani a diákok különböző rutinjait. A szövegben találsz példákat, de módosítsd tetszés szerint a mennyiséget, és alakítsd őket ízlésed szerint. Nyomtasd ki és vágd ki az érzékszervi kártyákat (a sémát keresd a Feladatbankban).
A tér előkészítése:	
Így néz ki a tér:	Tágas tér, esetleg tornaterem

ÚTMUTATÓ:

- Emlékeztess mindenkit, hogy tegye fel a kutatói jelvényét. Ha a pedagógus a foglalkozás elején szokott névsort olvasni, akkor ennek részeként is felhelyezésre kerülhetnek a jelvények.
- Minden diák találjon egy helyet a térben, ahol megállhat, úgy, hogy körülötte legyen egy kis hely, ne érjenek egymáshoz. Sétálj körbe a szobában, beszélj nyugodtan és jól érthetően. Kérd meg a diákokat, hogy hunyják be a szemüket, és képzeljenek el egy mindennapi élethelyzetet (például: alvási szokások, étkezés, vagy ismételjétek meg az 1. vagy 2. napon használt egyéb rutinok egyikét).
- Kérd meg a diákokat, hogy nyissák ki a szemüket, és pantomimmal játsszák el a választott jelenetet. Kérdéseiddel segítsd a diákok elmélyülését, a helyzetek részleteinek felidézését. A játék fókuszában az észlelés álljon: milyen szagokat és ízeket éreznek, milyen színeket látnak, milyen hangokat hallanak? Hogy érzik magukat a bőrükben? Mit viselnek? Milyen felületet éreznek? Hideg, meleg, kemény, puha? Rálépnek esetleg valamire?
- Reflexió érzékszervi kártyákkal: (válasszatok ki néhány kártyát a 3. napra, a többi pedig használjátok a 4. napon): A kártyák egyik oldalán egy érzékszerv található, a másik oldaluk üres. Rajzoljatok/írjatok a kártyák hátoldalára. Mutasd be egyenként a különböző érzékszervek kártyáit, és magyarázd el a hozzájuk tartozó feladatot. A diákok a SZEM kártya hátoldalára írjanak/rajzoljanak valamit, amit jól esett látni az általuk felidézett mindennapi szituációban. Például olyasmit, amit ébredéskor láttak, vagy a fürdőszobában, a konyhában. Az ORR kártya hátoldalára írjanak vagy rajzoljanak valamit, aminek az általuk felidézett helyzetben érezték az illatát (jó vagy rossz illat volt?). SZÁJ: Valami, amit kóstoltak vagy ettek. KÉZ: Valami, amit éreztek, vagy megérintettek (forró/hideg/puha volt?). A FÜL kártya hátuljára pedig rajzoljanak valamit, amit hallottak (tetszett, vagy nem tetszett?). A SZÍV kártyára írjanak vagy rajzoljanak egy, a jelenet során megidézett érzést - valamit, ami boldoggá, dühössé, féltékennyé, ijedtté vagy szomorúvá tette őket.
- A diákok terítsék ki a kártyákat maguk előttük a padlón. Rendezhetitek úgy, hogy mindenki a hozzá legközelebb ülővel beszélgessen, vagy mindannyian körbejárhatnak, és megnézhetik egymás munkáit.

REFLEXIÓ: FIZIKAI REFLEXIÓ - MAGBÓL NAPRAFORGÓ/MÉLYBŐL MAGAS HANG

Ennek meg kell történnie:	A diákok a különböző kijelentéseken elgondolkodva, magból napraforgóvá válva/mélyből magas hangra váltva egyetértést/egyet nem értést mutatva reflektálnak a mai foglalkozásra.
Szükséges:	
Előkészíteni:	Gondolj ki, és írd le 5-7 kijelentést a gyakorlathoz.
A tér előkészítése:	
Így néz ki a tér:	Tágas tér

ÚTMUTATÓ:

A gyakorlatban szereplő állításokat kapcsold össze a nap fő tevékenységével, és keverd őket a családra, az otthonra és a mindennapi életre vonatkozó általános megállapításokkal. Változtasd a pozitív, semleges és negatív hangvételű állításokat. Kerüld az olyan állításokat, amelyekre van jó és rossz válasz. Válassz ki 5-7 állítást.

- 3. nap:** Magból napraforgó gyakorlat, **4. nap:** Mélyből magas hang gyakorlat
- A gyakorlatban a feladat vezetője különféle állításokat fogalmaz meg, amelyekre a diákoknak válaszolniuk kell, az 1. pontban megállapított kereteknek megfelelően. Egyeztetek meg a diákokkal az egyetértés fokozatairól, hogyan kell teljes egyetértést, egyetértést, semlegességet, inkább egyet nem értést, és teljes egyet nem értést mutatniuk.
- Játsszátok el a gyakorlatot 5-7 állítással. Adj a tanulóknak állításonként 15-20 másodpercet a válaszdádra.
- Néhány fontos, meglepő vagy érdekes válasz után kérd meg az adott diákot, hogy meséljen a válaszáról, hogy jobban megérthessétek, mire gondolt.

JEGYZETEK

A mi otthonunkban

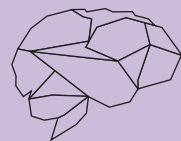
3-4. nap

FIGYELMEZTETÉSEK

! korai előkészület

IDŐ

90 perc
beleértve
a szünetet

A Tanulás Művészete

T É M A

2

PEDAGÓGUSOK VEZETTE NAPOK. ÖTLETEK A FŐ TEVÉKENYSÉGEKHEZ.

MI VAN RENDBEN ÉS MI NINCS A CSALÁDBAN? (Egészség, Biztonság és Környezet)

Sok családban történnek rossz dolgok, a magyar gyermekeknek közel 10 százaléka van kitéve valamilyen típusú veszélynek, leggyakoribb esetben bántalmazásnak, elhanyagolásnak (forrás: KSH, 2017, https://www.ksh.hu/statszeme_archive/2017/2017_08-09/2017_08-09_847.pdf)

Az otthon téma előhívhat a diákokból súlyos családi történeteket. Fontos, hogy ezekről tudjunk beszélgetni a csoportban - az aktuális szakmai ajánlások figyelembevételével.

További hasznos szakmai anyagok a témában a Hintalovon alapítvány gyűjtésében: <https://hintalovon.hu/szakmai-anyagok/>

Bántalmazás formái gyereknyelven, az UNICEF kiadványa: <https://unicef.hu/bantalmazas-formai-gyerekenyelven>

STATISZTIKÁK KÉSZÍTÉSE A SAROK-CSOPORTOK VAGY A CSALÁDUNK NAGY SZÁMAI (HOSSZÚ SOR) GYAKORLAT EREDMÉNYEI ALAPJÁN

Előkészítés: Válassz ki kiindulópontként a Sarok-csoportok, vagy a Családunk nagy számai (Hosszú sor) gyakorlatot. Ezután jelölj ki kérdésenként 1-3 diákot, akiknek az lesz a feladata, hogy jegyezzék le, hányan vannak az egyes sarkokban/a vonal mentén. A kérdések számát aszerint határozd meg, hogy a későbbi statisztikai feladat során hogy hány csoportot szeretnél kialakítani.

SAROK-CSOPORTOK

Osszátok fel a termet úgy, hogy minden sarka egy-egy választ jelképezzen, ezekbe rendeződjenek a diákok (kutatók) az egyes kérdések után. Minden sarok kapjon egy színkódot: zöld, sárga, piros, kék. Fontos, hogy ne olyan kérdéseket válasszunk, amelyek társadalmi-gazdasági háttérük alapján különítik el a diákokat, ezért érdemes előre eltervezni a feladatban érintett témákat. Mindig legyen egy „más/egyéb válasz” sarok. Példák kérdésekre:

- Hány ember lakik a házatokban? 1-2 (zöld sarok)/3-4 (sárga sarok)/5-10 (piros sarok)/egyéb (kék sarok)
- Melyik a kedvenc szobád az otthonodban? Konyha/nappali/hálószoba/egyéb
- Hogyan jelzed, ha be szeretnél menni az otthonodba? Harang/csengő/kopogás/egyéb
- Most épp rendetlen vagy rendezett a hálószobád? Nagyon rendezett/rendezett/nagyon rendetlen/egyéb
- Milyen felületen jársz, mielőtt belépsz az otthonodba? Kavics/aszfalt/fű/egyéb
- A házatok színe: fehér/szürke/piros/más színek (ne ugyanazok legyenek, mint a sarkok színei, pl.: akinek piros háza van, annak a sárga sarokba kelljen állnia)
- Milyen hangok vannak a házatok körül? Városi hangok/természet hangjai/csendes/egyéb
- Mit szeretsz legjobban csinálni az otthonodon kívül? (itt sok „sarokra” lehet szükségetek – hagyd a diákokat ötletelni, mik jelképezhetnek még sarkokat?).
- Hogyan jutsz el otthonról az iskolába? Séta/busz/autó/egyéb

Kérdezzésként véletlenszerűen a tanulókat, hogy miért állnak ott, ahol állnak. Tudd meg, miért választották az adott sarkot: kérd meg őket, hogy fejtsek ki a válaszukat. Ügyelj rá, hogy az osztály figyeljen a kérdéseidre és meghallgassák egymás válaszait.

A CSALÁDUNK NAGY SZÁMAI/HOSSZÚ SOR (A 2. nap gyakorlata alapján)

Ismételjétek meg a 2. napon megismert „a családunk nagy számai” gyakorlatot, néhány már kipróbált, és pár új állítással.

SAROK-CSOPORTOK- VAGY A CSALÁDUNK NAGY SZÁMAI (HOSSZÚ SOR) GYAKORLATOT KÖVETKEZŐ STATISZTIKA:

Készítsetek statisztikákat a Sarok-csoportok vagy a Családunk nagy számai (Hosszú sor) gyakorlat alatt lejegyzett adatokból, amelyeket majd átadtok a kutatóknak. Oszd fel az osztályt kutatócsoportokra, amelyek arra kapnak megbízást, hogy egy-egy állításról állítsanak össze statisztikát. Hagyd a diákokat önállóan dolgozni, hogy különösebb iránymutatás nélkül találhassák ki, hogyan oldják meg a feladatot (lásd a reprodukció helyett önálló alkotás elvét). Ha úgy érzed, hogy szükséges, mutathatsz lehetséges példákat is a megoldásra, de ebben az esetben sok különböző példát használj, hogy inspirációként hasson, ne pedig feladatmegoldási útmutatóként. Ha hagyta a diákokat szabadon ötletelni, akkor érdemes lehet utólag megmutatnod pár példát különböző statisztikai reprezentációkra.

IDŐHASZNÁLAT OTTHON

Kérd meg a tanulókat, hogy gondolják át, mit csinálnak a ház különböző helyiségeiben (álljon ez a bemelegítő gyakorlat fókuszában), és mennyi időt töltenek a különböző helyiségekben. Ezután kérd meg a diákokat, hogy mutassák be ezeket papíron is. Dolgozhatnak egyedül, vagy párban. Osszátok meg a gondolkodás eredményét egymással, és reflektáljatok rá. Az eredményeket tegyétek el a kutató számára.

CSALÁDFA

A diákok feladata egy saját tervezésű családfa készítése. Mutathatsz példákat, de ebben az esetben sok különböző féltét, hogy a diákok maguk választhassák meg, mi a nekik leginkább tetsző kialakítás. A diák, a testvérei, a szülei, a kiterjedt család (amilyen széles körben a diák tud róluk) mind szerepelhet, és a nevekhez portrék is készülhetnek. A kész munkákat kiakaszthatjátok a teremben, vagy összegyűjthetitek a kutató számára.

ADATOK GYŰJTÉSE ÉS STRUKTÚRÁLÁSA AZ 1. ÉS 2. NAP GYAKORLATAIBÓL

- Készítsetek prezentációt a téma első napján, a B BLOKK – Otthon-szobrok gyakorlaton készített jegyzetekből és fényképekből – akár poszter, vagy digitális prezentáció formában.
- Folytassátok a beszélgetést a téma első napján feltett kérdéssről (Foglalkozás 1: A mi hosszú szomszédságunk): „Milyen helyeken laknánk, ha a gyerekek kezében lenne a döntés?” – dolgozzatok ki javaslatokat különböző otthonokra.
- Akasszátok ki az aprói családi portrékat. Minden diák írjon a családjáról egy kis szöveget a képéhez. Csatlakoztatható a Családfa feladathoz.

HOL LAKUNK – EGYMÁSHOZ KÉPEST?

Melyik osztálytársadhoz laksz közel? Mennyi idő bejutnod az iskolába? Ki lakik közelebb az iskolához, mint te? Ki lakik messzebb? A tanár közelében lakik valaki? Először beszélgetsetek kisebb csoportokban, majd gondolkozzatok együtt. Amikor már sikerült begyűjtenetek pár fontos információt:

Használjátok ki az egész termet/szabadtéri teret, és próbáljátok meg szemléltetni a távolságokat (az iskola legyen a középpont) úgy, hogy mindenki elhelyezkedik valahol a térben.

Készítsetek képet az így előállt emberi térképről. Más módon is elkészíthető a térkép? Megtudhatjuk egészen pontosan, hogy hol élünk egymáshoz képest? Hogyan? Tudtatd, hogy a többiek milyen közel/távol laknak? Meg tudsz esetleg látogatni valakit, most hogy már tudod, milyen közel laknak hozzád?